

RASESPESIFIKK AVLSSTRATEGI (RAS)
FOR
SIBERIAN HUSKY

Foto: Hanne Bergendahl

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Versjon 1, gyldig til 1.4.2022

Innhold

Innledning	3
Generelt	3
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	3
Overordnet mål for rasen.....	3
Rasens populasjon	4
Populasjonsstørrelse	4
Gjennomsnittlig kullstørrelse	4
Innavlsgrad	4
Matadoravl	4
Hanner og tisper brukt i avl	4
Innhenting av avlsmateriale fra andre land	4
Mål og strategi.....	5
Helse	5
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen	5
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter	5
Øyesykdommer	5
HD	6
Forekomst av reproduksjonsproblemer.....	6
Prioritering.....	6
Mål og strategi.....	6
Bruksegenskaper	7
Trekkhundprøver	7
Atferd og bruksegenskaper	7
Atferd og mentalitet.....	7
Mål og strategi.....	7
Mentalitet	7
Evaluerings av atferd.....	7
Atferd i forhold til rasestandard.....	8
Mål og strategi.....	8
Eksteriør	8
Eksteriør	8
Mål og strategi.....	8
Oppsummering	8
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål.....	8
Plan for videre arbeid i klubben	8
Vedlegg	9
Vedlegg 1 – retningslinjer for avl.....	9
Tabell: Øyelysing siberian husky 2006-2016	9

Innledning

Norsk Siberian Husky Klubb (NSHK) har det kynologiske ansvaret for å bevare rasen i Norge. Det kynologiske ansvaret innebærer ansvar for den avlsmessige utvikling, utbredelse og bruk av rasen. NSHKs avlsarbeid skal bygge på objektive kriterier som mest mulig baseres på vitenskapelig og dokumentbart grunnlag.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Hundetypen som la grunnlaget for vår rase siberian husky utviklet seg i den nordøstlige delen av Sibir. Klimaforholdene og fiendtlige stammers inntrengning tvang befolkningen til å basere sitt opphold på jakt over vidstrakte områder. Naturens krav gjorde at en unik hundetype av sledehunder utviklet seg, skreddersydd for de spesielle behov som var nødvendig for menneskene som levde under slike forhold. Det de behøvde og utviklet var en hund med evnen til å kunne tilbakelegge lange distanser med maksimal fart, men med minimalt forbruk av energi i et området med et meget barskt klima.

I forbindelse med gullrushet i Alaska på begynnelsen av 1900-tallet, ble det et stort behov for gode sledehunder. Hundespann var det eneste mulige transportmiddelet i vinterhalvåret. For å avgjøre hvem som hadde det beste hundespannet, og som underholdning og veddemål, ble flere konkurranseløp startet. Det mest berømte og prestisjefulle var All Alaskan Sweepstakes Race (1908) på 660 km. I året 1909 startet et spann med sibirske hunder. De var mindre og lettere enn de hundene som vanligvis ble brukt. Spannet ble nummer tre. Året etter ble det importert ca. 70 hunder fra Sibir, og av disse ble det satt sammen tre spann som startet i All Alaskan Sweepstakes. Disse plasserte seg på første, andre og fjerde plass. Sibirhundene ble først og fremst importert til Alaska for å delta i løp. De sibirske hundene fikk sitt gjennombrudd i Alaska som løpshunder, og det er blant annet takket være dette at vi har en rase som heter siberian husky. Sibirhundene fikk rykte på seg for å være hurtige, utholdende, nøysomme og fredelige.

I oktober 1930 ble den første siberian huskyen registrert i American Kennel Club; Fairbanks Princess Chena. Samme år ble ytterligere 24 sibirhunder i Alaska registrert, og en standard ble skrevet og godkjent i 1932.

I USA er siberian husky fremdeles en populær rase med ca. 7000 registreringer i året, men dette er en stor nedgang fra midten av -80- og 90-tallet hvor antall registreringer lå på mellom 20.000 og 26.000 i året.

Dessverre er de fleste siberian huskyer som registreres i rasens hjemland avlet kun med tanke på selskaphunder eller for utstilling. I Norge og Norden ble det en økende interesse for siberian husky og sledehundsporten fra 1970-tallet.

Den første siberian huskyen som kom til Norge og Europa var Molinka of Bow Lake i 1958. Hun var en gave til Helge Ingstad fra Leonhard Seppala. Og Norge ble et foregangsland for rasen.

Overordnet mål for rasen

Rasens styrke ligger i evnen til og relativt hurtig tilbakelegge lange distanser med forholdsvis lett last.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Det finnes ca. 2000 registrerte siberian husky i dag. På 1980-tallet var rasen på sitt mest tallrike, og det høyest antall registrerte var i 1984 med 577 hunder. Registreringsantallet sank imidlertid fordi det ble åpnet opp for å kjøre med blandingshunder i løp. Men det har de senere årene vært en økning igjen.

I perioden 2011 til 2015 har antall registrerte ligget på mellom 318 og 370 hunder i rasen pr. år.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

Den gjennomsnittlige kullstørrelsen for siberian husky i perioden 1992-2016, beregnet ut fra antall registrerte hunder delt på antall kull, er 4,82 valper/kull.

Innavlsgrad

Den gjennomsnittlige innavlsgraden er beregnet for siste halvdel i 2016. Og beregningen viste en innavlsgrad på 2,63 %. Det er forholdsvis høyt for en såpass stor rase. Det er viktig å merke seg at Norsk Kennel Klub anbefaler en øvre grense på 2,5 %.

Pr. i dag anses den genetiske variasjonen å være stor nok til å hindre en innavlsituasjon. Men det er viktig at klubben forsøker å få ned innavlsgraden ved hjelp av holdningsskapende arbeid overfor oppdretterne, og at oppdrettere er seg sitt ansvar bevisst. For å få ned innavlsgraden er det avgjørende at avlen spres på flere individer, og en fornuftig bruk av avlshunder.

Matadoravl

NKKs anbefaling er at ett enkelt avlsdyr ikke bør ha flere avkom i sin levetid enn 5 % av antallet registrerte hunder over en 5 års periode.

Hanner og tisper brukt i avl

De mest brukte avlsdyrene i populasjonen har holdt seg under grensen på 5 % av antall registrerte hunder i en 5 års periode. 5 % grensen for siberian husky er på 86 avkom. Det er ingen nålevende hunder som er i nærheten av dette antall avkom, og det er svært positivt. Dette vil også bidra til å få ned den gjennomsnittlige innavlsgraden. Konklusjonen er at rasen har holdt seg godt innenfor anbefalingene fra NKK.

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

På 1970- og 80-tallet ble det importert mange gode sledehunder av rasen til de nordiske landene. De ligger bak flertallet av dagens siberian huskyer og det har vært et utstrakt avlsmessig samarbeid over landegrensene. I de fleste kenneler har det vært fokusert på å avle fram bra og funksjonelle sledehunder. Norge, Sverige og Finland har i stor grad lyktes med å bevare den opprinnelige typen. Dette har ført til at disse tre landene i dag anses å ha kanskje de beste siberian huskyene av den opprinnelige arbeidstypen og eksporterer derfor mange hunder til øvrige Europa og til og med til USA.

Imidlertid har også interessen for siberian husky som ren showhund økt i Norge, og det har kommet flere hunder av "showtypen" i Norge og Norden, de senere årene. Norsk Siberian Husky Klubb ser med bekymring på denne utviklingen fordi disse hundene ikke er tilstrekkelig testet for sitt opprinnelige bruksområde.

Det er uheldig hvis rasen deles i en brukstype, og en showtype. Klubben mener at det må være et mål for alle oppdrettere av rasen å ha fokus på både rasens bruksegenskaper, og et funksjonelt eksteriør. Det vil være negativt for den genetiske variasjonen hvis disse to gruppene blir for adskilte.

Mellom 1992 og 2016 ble det importert 211 individer til Norge. De fleste importene kom fra Sverige og Finland.

Mål og strategi

Rasens effektive populasjon må opprettholdes for å bevare den genetiske variasjonen og rasens sunnhet. Det er derfor viktig at mange tisper og mange hanner fra ulike linjer benyttes. Likevel må avlen av rasen alltid gjøres med tanke på å bevare den polare trekkhunden siberian husky. Klubben mener at avlsarbeidet minimum må basere seg på de retningslinjer som ligger i Norsk Kennel Klubs regler og anbefalinger, samt NSHKs retningslinjer for avl. I tillegg mener klubben at vi snarest må starte arbeidet med en tydeligere avlsstrategi opp imot både bruk, eksteriør og helse slik at vi ivaretar prinsippene om å avle friske, funksjonsdyktige hunder i en populasjon med god genetisk diversitet.

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Generelt har rasen en god helsesituasjon med få sykdomsmessige utfordringer av betydning. Det er rapportert om et fåtall hunder med allergi, autoimmun hoste/nysing/snørring og sinkmangeldermatose, en hudsykdom som skyldes feil med sinkopptak fra tarmen, epilepsi, men i all hovedsak er siberian husky en sunn rase med få helsemessige problemer.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Siberian husky er i det store og hele en meget sunn og frisk rase. Viser for øvrig til rasens helseundersøkelse ferdigstilt høsten 2016.

Øyesykdommer

Siberian husky anbefales av autoriserte øyelysere å undersøkes for glaukom, utviklingskatarakt, Corneadystrofi, X-linked PRA, og at den første undersøkelsen også bør omfatte gonioskopi. Ved gonioskopi ser man om det foreligger noen forandringer i øyet, som pektinatligament abnormalitet og/eller trange iridocornealvinkler som kan være en underliggende faktor for utvikling av glaukom/grønn stær. Man kan lese mer om dette på [nettsiden for autoriserte øyelysere](#).

Under gonioskopi vil man møte på disse betegnelse:

- Fibrae latae: brede fibre i pektinatligamentet
- Laminae: lengre områder av pektinatligamentet er unormale
- Occlusio: iridocornealvinkelen er lukket

Diagnosen blir satt på dette grunnlaget:

- Under 25% unormalt: hunden er fri
- 25-50% unormalt: Usikker. Diagnosen er ikke usikker i seg selv, men det er usikkert hvor stor betydning forandringene vil ha for øyets normale funksjon.
- 50% og mer unormalt: affisert. Dette er ikke det samme som at hunden med sikkerhet vil utvikle glaukom, men den har en langtgående fare for å gjøre det.

Avlsanbefaling: Ikke alle hunder som har «unormale» funn bør utelukkes fra avl. Men i og med at det finnes en sammenheng mellom gonioskopifunn og risiko for å få glaukom, og for å bringe anlegget

RAS FOR SIBERIAN HUSKY

for unormalt avløp videre til avkommet, anbefales at en hund med anmerkning parres mot en hund med normalt gonioskopifunn. Man bør også være forsiktig med å pare hunder fra to linjer hvor glaukom forekommer. Hunder med glaukom bør ikke brukes i avl.

Fra 1.1.2006 til 16.11.2016 ble 239 siberian husky øyelyst. Av disse har 200 diagnosen intet påvist. Av diagnoser som er påvist er katarakt (medfødt + ikke medfødt), pektinatligament abnormalitet og/eller trange iridocornealvinkler og Cornea dystrofi (se Tabell: Øyelysing siberian husky 2006-2016). I tillegg til disse ble 44 hunder øyeundersøkt frem til 2005, alle med diagnose fri.

HD

Fra 1980-2016 ble 204 hunder HD-røntget 199 med diagnose FRI, 3 hunder med HS Svak, 1 med HD middels og 1 med HD sterk

ANTAVKOM	ANTRONTGET	ANTFRIE	ANTSVAK	ANTMIDD	ANTSTERK
Sum	204	199	3	1	1

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Det er ikke registrert bekymringsfulle høye forekomster av reproduksjonsproblemer i rasen, og keisersnitt og andre fødselsproblemer er etter det klubben vet lav. Gjennomsnittlig kullstørrelse ligger også på et normalt nivå for denne hundetyper.

Arbeidsgruppa har under arbeidet med RAS vært i kontakt med forsikringsselskapene Agria og Gjensidige med spørsmål omkring hyppigheten av rasen i selskapenes sykdoms-statistikker. Begge selskap har levert oss sine tall for rasen. Disse tallene viser at en svært lav forekomst av de sykdommer som forsikringsselskapene registrerer opptrer på vår rase.

Prioritering

Ettersom øyesykdommer ser ut til å være det eneste sykdomsproblemet er dette noe som klubben vil prioritere og følge nøye med på fremover. Dette er også i henhold til klubbens retningslinjer for avl, hvor klubben oppfordrer til at alle avlsdyr skal øyelyses og gonoskopieres.

Mål og strategi

Klubben skal holde den helsemessige situasjonen under oppsikt og ta hensyn til eventuelle problemer ved kombinasjoner av hunder i avlen. Dette skal gjøres ved hjelp av informasjon og i den grad det er mulig innhenting av dokumentasjon. Målsetting med de helsemessige aspektene med rasen er å holde situasjonen minimum på det nivå den er i dag. Dette søkes oppnådd ved å overvåke situasjonen og å iverksette undersøkelser hvis situasjonen skulle kreve det.

Følge Avlsanbefaling fra autoriserte øyelysere: Ikke alle hunder som har «unormale» funn bør utelukkes fra avl. Men i og med at det finnes en sammenheng mellom gonioskopifunn og risiko for å få glaukom, og for å bringe anlegget for unormalt avløp videre til avkommet, anbefales at en hund med anmerkning parres mot en hund med normalt gonioskopifunn. Man bør også være forsiktig med å parre hunder fra to linjer hvor glaukom forekommer. Hunder med glaukom bør ikke brukes i avl.

Siberian husky er i dag i det vesentlige en meget frisk og sterk rase.

Se for øvrig NSHKs [helseundersøkelse](#) ferdigstilt høsten2016.

Bruksegenskaper

Trekkhundprøver

Klubben har siden 2010 innført Trekkhundprøve for polare raser i både langdistanse, mellomdistanse, sprint og nordisk stil, og mange hunder er testet på meritterende løp. Resultatene vil fra 2016 også bli lagt inn i DogWeb. Klubben ser på dette som et meget viktig avlsmessig verktøy.

Dessverre avles det også på for mange hunder som ikke er tilstrekkelig testet innenfor rasens opprinnelige bruksområdet.

Atferd og bruksegenskaper

Siberian husky er en rase med sterkt flokkinstinkt, noe som ligger til grunn for at den skal kunne jobbe i store spann, og holdes i flokk, uten slagsmål innad i flokken. Siberian husky er en rase med tydelig kroppsspråk. En siberian husky skal være livlig, vennlig, interessert og til og med ertelysten. Den er våken og utadvendt. Rasen har ingen egenskaper som vakthund, den er heller ikke overdrevent mistenksom overfor fremmede eller aggressiv overfor andre hunder. En viss grad av verdighet og reserverthet kan finnes hos den voksne hunden. Dens intelligens, medgjørighet og entusiastiske legning gjør den til en hyggelig og villig arbeidskamerat.

At hunden har det gemyttet som rasestandarden beskriver er nødvendig for at den skal kunne fungere som spannhund. Det vil si jobbe foran sleden og samarbeide med andre hunder i spannet. Tradisjonelle testmuligheter for atferd fungerer ikke godt for å teste dette, men dette testes til en viss grad i Trekkhundprøver for polare raser. Klubben har siden 2010 innført Trekkhundprøve for polare raser i både langdistanse, mellomdistanse, sprint og nordisk stil. Trekkhundprøve for siberian husky foregår på snø, for å samtidig kunne teste hundens polare egenskaper. Og mange hunder er testet på meritterende løp. Resultatene vil fra 2016 også bli lagt inn i DogWeb. Klubben ser på dette som et meget viktig avlsmessig verktøy.

Generelt sett har rasen godt gemytt og ingen store atferdsproblemer. Noe skyhet kan forekomme. Det er imidlertid viktig at hunder som er mer reserverte enn gjennomsnittet for rasen ikke pares med hunder med samme svakhet, men at de pares med hunder uten disse uønskede egenskapene. Overdrevent nervøse hunder bør utelukkes fra avl.

Atferd og mentalitet

Siberian Husky skal ivaretas som en polar sledehundrase. Det skal vektlegges hvordan hundene fungerer i spannsituasjon. Dette oppnås blant annet gjennom deltagelse i sledehundløp.

Mål og strategi

Klubben skal arbeide for at rasen innehar de nødvendige bruksegenskaper og mentalitet som er nødvendig for å utføre sin opprinnelige funksjon. Dette søkes oppnådd ved en rasetilpasset avlsstrategi, gode meritteringsregler, og at klubben arrangerer løp og andre relevante aktiviteter.

Mentalitet

Evaluering av atferd

Pr. i dag mener klubben at det ikke finnes gode nok testmuligheter for atferd som kan tas i bruk i avlsarbeidet på en god nok måte. Men rasen har generelt sett meget godt gemytt, og jevnt over ingen store atferdsproblemer.

Atferd i forhold til rasestandard

Rasens atferdsstatus anses som meget god i forhold til rasens opprinnelige og normale bruksområdet i Norge og i forhold til de samfunnsmessige krav. Men ettersom det er en utvikling i retning av at det avles på for mange hunder som ikke er tilstrekkelig testet innenfor sitt bruksområdet, dvs. som sledehunder, kan dette etter hvert endres til det negative. Dette fordi det kreves en særlig god mentalitet og atferd for en spannhund sett i forhold til en "vanlig" familie- showhund.

Mål og strategi

NSHK ønsker mentalt sterke hunder med rolig og trygg atferd overfor andre hunder og mennesker. De mentale egenskapene som er typisk for rasen blir godt ivaretatt gjennom de forskjellige løpene som arrangeres, samt delvis også via utstillinger.

Eksteriør

Eksteriør

Et godt eksteriør er viktig for hundenes helse og funksjon. Klubben ønsker hunder som ligger innenfor rasens standard for eksteriør. Vi ønsker hunder med gode vinkler for god fremdrift og minimalt med skader, samt rasetyperiske hunder med et godt polart preg. Det er verken ønskelig med for store eller for små hunder. Innenfor den ønskede type siberian husky – den moderate arbeidstypen – finner vi et gjennomsnitt av gode, rasetyperiske hunder. Men det er en tendens til litt store hunder.

Innenfor showtypen finnes det for mange hunder med korte bein, tønneformede brystkasser, for brede foran og bak, for grov og tung beinstamme og flatt kryss. En del hunder har også for dårlig temperament i mot andre hunder.

Innenfor den andre ytterligheten finnes det hunder med dårlig rasepreg, for kort/lite polar pels, utypiske hoder, for store ører, med for spinkel beinstamme og for lange bein.

Begge disse uønskede typene finnes i Norge og Norden.

Mål og strategi

Målsetningen er å holde rasens eksteriøre preg innenfor den moderate arbeidstype.

Gjennom dommerkonferanser skal klubben formidle til dommerne klubbens prioriteringer, og den type som NSHK ønsker skal fremmes. Dette er et meget viktig arbeidsredskap i forbindelse med eksteriør. Her gjenstår det mye arbeid da klubben registrerer at alt for ofte vinner de hundene som klubben mener ikke er godt nok egnet til sitt opprinnelige bruksområdet.

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Klubben ønsker å sette mer fokus på avl, og innføre tydeligere regler og krav til avlsdyr både når det gjelder bruk, eksteriør og helse.

Plan for videre arbeid i klubben

RAS vil være det styrende for avlsarbeidet fremover. Klubben planlegger å gjennomføre et avlsseminar sommeren 2017 hvor det skal diskuteres krav til avlshunder, hannhund/tispealiste, valpeformidling, kvalitetssikring av det som formidles gjennom klubben, legge opp en avlsstrategi osv.

Vedlegg

Vedlegg 1 – retningslinjer for avl

- Krav for registrering av valper i NKK:
<http://web2.nkk.no/no/tjenester/registrering/kullregistrering/>
- Krav for formidling/godkjenning av klubben.
<http://www.siberian-husky.net/data/uploads/doc/nshks-retningslinjer-for-avl.pdf>

Tabell: Øyelysing siberian husky 2006-2016

Diagnose	Antall
Intet påvist	200
Cornea Dystrofi*	8
Katarakt (ikke medfødt)*	9
Katarakt (medfødt)*	1
Post.pol*	5
Cortical*	5
L. Pectinatum abn: Påvist	19
Fibrae Latae	14
Laminae	17
Occlusio	5
L. Pectinatum abnUsikker	5
Retinal Dysplasi (RD): Påvist	1
Pers. Pupilmembran (PPM): Påvist	1
PHTVL/PHPV: Påvist	2
Retinal Degeneration (PRA): Påvist	1
Antall undersøkte	239

Tabell: Øyeundersøkelse Gammel metode (2000-2005)

Diagnose	Antall
FRI	44